

Alcoholgebruik

Achtergrondinformatie

Psychische gezondheid

Genotmiddelen

Voeding, bewegen en gewicht

Seksueel gedrag

Sociale gezondheid

Samenvatting en aanbevelingen

In 2007 is in de regio IJssel-Vecht voor de derde keer een monitor onder jongeren van 12 - 24 jaar uitgevoerd. Drieënveertig procent van de 8106 aangeschreven jongeren heeft de vragenlijst ingevuld.

De resultaten geven inzicht in de gezondheid en leefstijl van jongeren in de regio IJssel-Vecht en zullen gebruikt worden om het regionaal en lokaal gezondheids- en jeugd-beleid te onderbouwen.

In deze regionale weergave van de resultaten is rekening gehouden met verschillen in gemeentegrootte, leeftijd, geslacht en responspercentage per gemeente.

ook in uw gemeente

Jongerenmonitor 2007

Factsheet

Alcoholgebruik onder jongeren van 12 - 24 jaar

Jongeren beginnen vaak op jonge leeftijd met het drinken van alcohol. Tot 16 jaar is het beter om geen alcohol te drinken. Korte termijn effecten van alcohol drinken zijn onder andere het krijgen van black-outs, alcoholvergiftiging, ongelukken en meer kans op onveilige seks. Op de langere termijn leidt overmatig alcoholgebruik tot leer- en geheugenproblemen of blijvende schade aan de hersenen.

Alcoholgebruik onder jongeren van 12 - 24 jaar

Alcohol drinken

Vijfzestig procent van de jongeren in de regio IJssel-Vecht drinkt wel eens alcohol. Er is geen verschil tussen jongens en meisjes. Van de 12 t/m 15 jarigen drinkt 28% alcohol. Vanaf 16 jaar drinkt ongeveer 86% alcohol.

De cijfers in deze factsheet gaan over de groep die wel eens alcohol drinkt.

Hoeveelheid alcohol drinken jongeren

Ruim 90% heeft in de afgelopen 4 weken alcohol gedronken. De helft dronk 1 tot 4 keer in de afgelopen weken, een kwart dronk 5 - 8 keer en 28% dronk meer dan 8 keer in de afgelopen 4 weken. Jongens hebben vaker in de afgelopen 4 weken gedronken dan meisjes.

Bijna de helft van de jongeren heeft in de afgelopen 2 weken 5 glazen of meer bij één gelegenheid gedronken. Jongens (64%) doen dit vaker dan meisjes (38%).

Jongeren van 12 t/m 15 jaar (26%) drinken minder vaak 5 glazen bij één gelegenheid dan jongeren van 16 jaar en ouder (53%).

In het regionale alcoholmatigingsprogramma "Minder Drank, Meer Scoren" wordt voor het regelmatig drinken van grote hoeveelheden, de volgende definitie gehanteerd: "meer dan 16 keer 5 of meer glazen drinken in de afgelopen 4 weken". Drie procent van de jongeren geeft aan regel-

matig grote hoeveelheden te drinken. Dit zijn vooral jongens van 16 jaar en ouder (7%).

In de vorige monitor was de maat voor vaak en veel drinken: meer dan 4 keer 5 of meer glazen per keer drinken in de afgelopen 4 weken. In het huidige onderzoek drinkt ruim één vijfde van de jongeren vaak en veel, 7% van de 12 t/m 15 jarigen en een kwart van de 16 t/m 23 jarigen. Vooral jongens van 16 jaar en ouder drinken volgens deze definitie vaak en veel (43%).

Er is ook gevraagd of jongeren in de afgelopen 4 weken dronken of aangeschoten zijn geweest. Bijna één derde van de jongeren blijkt één keer of vaker dronken of aangeschoten te zijn geweest. Jongens (37%) vaker dan meisjes (27%) en jongeren van 16 jaar en ouder vaker dan 12 t/m 15 jarigen (35% vs. 15%).

Het percentage jongeren dat wel eens dronken is geweest is het hoogst bij jongens van 20 t/m 23 jaar (48%).

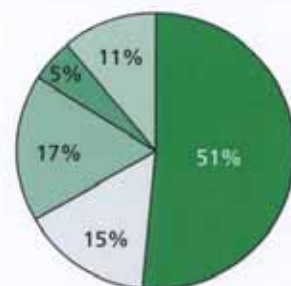
Starten met drinken

Het grootste deel van de jongeren (53%) dronk voor het eerst een glas alcohol op een leeftijd van 14 en 15 jaar, 16% was 13 jaar en 10% was jonger dan 13 jaar. 23% begon met 16 jaar of ouder.

Er is geen verschil in de startleeftijd tussen jongens en meisjes. De gemiddelde startleeftijd is 14,4 jaar. In de leeftijdsgroep 12 t/m 15 jaar is de gemiddelde startleeftijd 13,1 jaar en bij de oudere jongeren 14,6 jaar.

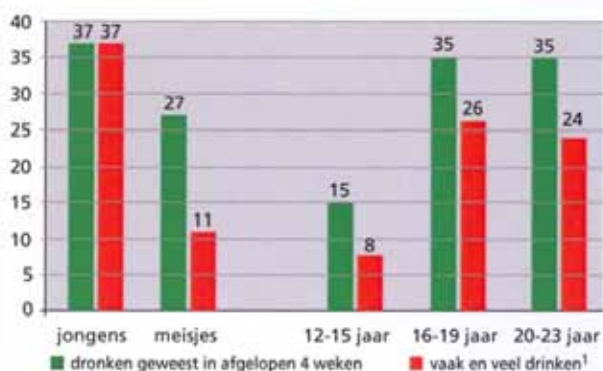
Ruim de helft van de jongeren is thuis begonnen met drinken. Eén vijfde begon in een uitgaansgelegenheid, 15% bij vrienden thuis en 5% in een keet. Meisjes (20%) zijn vaker dan jongens (13%) begonnen met drinken in een uitgaansgelegenheid.

Locatie eerste keer alcoholgebruik

■ thuis
■ bij vrienden thuis
■ uitgaansgelegenheid
■ in en keet
■ anders

Mate van alcoholgebruik

Startleeftijd alcoholgebruik

Mening ouders

Volgens de jongeren staat de meerderheid van de ouders (81%) niet afwijzend tegenover het alcoholgebruik. Tien procent van de ouders raadt alcohol drinken af en 7% vindt dat hun kind minder moet drinken. Bij 12 t/m 15 jarigen raden meer ouders (30%) drinken af dan bij jongeren van 16 jaar en ouder (7%). Meer dan de helft van de ouders van 12 t/m 15 jarigen (57%) vindt alcohol drinken goed of zegt er niets van en 3% verbiedt het.

Trend

Het percentage jongeren (65%) dat wel eens alcohol drinkt is lager dan in 2003 en hetzelfde als in 1998. Er is vooral een afname in het percentage jongeren dat wel eens drinkt bij de 12 t/m 15 jarigen. In 1998 was dat 33%, in 2007 47% (zonder jongeren die alleen malt of lightbier dronken) en in 2007 28%².

De mate waarin de drinkende jongeren alcohol drinken is niet veranderd.

De tolerantie van ouders ten aanzien van het alcohol gebruik is afgenomen, vooral bij jongeren van 12 t/m 15 jaar. In 2003 vond 74% van deze ouders alcohol drinken goed of zeiden er niets van, in 2007 is dat 57%. Ook bij de 16 t/m 19 jarigen is dit percentage gedaald van 84% naar 78%. Tegelijkertijd raden meer ouders van 12 t/m 15 jarigen alcohol drinken af.

Alcohol en opleidingsniveau

In de leeftijdsgroep 12 t/m 15 jarigen drinken op het VWO minder jongeren wel eens alcohol dan bij de andere schooltypen. Bij de oudere leeftijdsgroepen zijn de verschillen minder groot.

	12 - 15 jr	16 - 19 jr	20 - 23 jr
Brugklas	10		
VMBO-t	35	82	
VMBO overig	38	88	
HAVO	38	82	
VWO	26	89	
MBO		87	87
HBO/universiteit		91	90
Niet schoolgaand			82

Op het MBO komt vaak en veel drinken¹ en dronkenschap meer voor dan op de meeste andere schooltypen. Ook op HBO/universiteit komt dronken zijn meer voor dan op de ander schooltypen (behalve MBO).

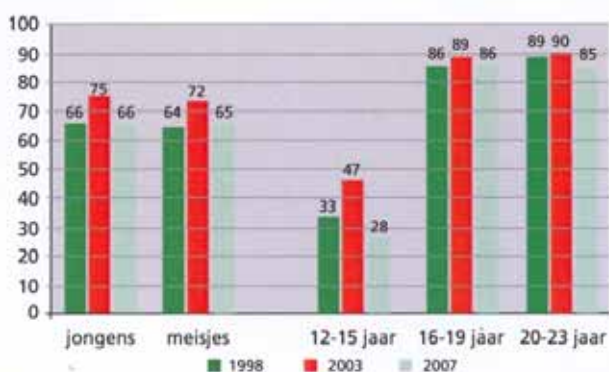
Invloed van andere jongeren

Er is een duidelijk verband tussen het alcoholgebruik van de jongeren en het gedrag van de groep jongeren waarmee zij omgaan. Als jongeren aangeven dat in de groep waarmee zij omgaan de meeste jongeren alcohol drinken, drinken zij zelf ook alcohol. Jongeren die zelf regelmatig dronken zijn hebben in de groep waarmee ze omgaan ook veel jongeren die regelmatig dronken zijn.

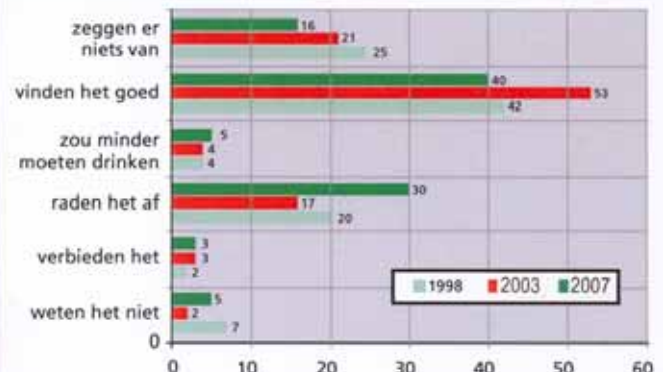
Alcoholgebruik en achtergrondkenmerken

Er is geen verband tussen alcoholgebruik en woonsituatie. Jongeren die alcohol drinken hebben meer geld te besteden dan jongeren die niet drinken. Bij schoolgaande jongeren hebben jongeren die alcohol drinken vaker gespijbeld dan jongeren die geen alcohol drinken.

Trend in alcoholgebruik

Trend mening ouders 12 t/m 15 jarigen

Wat wordt er gedronken?

Bier is onder jongeren de meest populaire drank, ruim 60% van de jongeren die wel eens alcohol drinkt, drinkt bier. Ook de mixdrankjes (zelfgemaakt of gekocht) worden door veel jongeren (40%) gedronken. Jongens drinken vaker bier en sterke drank dan meisjes. Meisjes drinken meer wijn, likeur en mixdrankjes dan jongens.

Alcohol kopen

Ruim een kwart (28%) van de 12 t/m 15 jarigen die wel eens drinkt koopt zelf wel eens alcohol. Drie procent koopt regelmatig tot vaak zelf alcohol. Alcohol wordt door jongeren, ook de 12 t/m 15 jarigen het meest gekocht bij een supermarkt of discotheek. Veel jongeren van 16 jaar en ouder kopen alcohol ook in een café.

Waar wordt gedronken?

Het meest drinken jongeren in een bar/café, thuis, bij vrienden thuis of in een discotheek. Een klein percentage (2%) geeft aan op straat te drinken en 14% drinkt in een keet.

Het zijn vooral 16 t/m 19 jarige jongens die in een keet drinken (28%).

De 12 t/m 15 jarige drinken meestal thuis (48%) of bij vrienden thuis (42%). In deze leeftijdsgroep drinkt 28% in een discotheek, 22% in een keet en 19% in een bar/café.

Alcoholgebruik en ander risicogedrag

Jongeren die alcohol drinken hebben vaker ooit of recent wiet gebruikt dan jongeren die geen alcohol drinken.

Ook zijn er onder alcoholgebruikers meer rokers en gokken zij vaker met een gokkast of via een kaartspel dan niet drinkende jongeren.

Jongeren die alcohol drinken zijn minder vaak lid van een sportclub en zij sporten ook minder dan jongeren die niet drinken.

Combinatie alcohol en drugs

Negen procent van de jongeren die alcohol drinken, gebruikt wel eens op één dag of avond alcohol en drugs.

Meestal gaat het om een combinatie van alcohol met wiet/hasj (7%). Jongens (11%) hebben vaker een combinatie gebruikt dan meisjes (7%).

Onder 12 t/m 15 jarigen geeft 2% aan wel eens een combinatie gebruikt te hebben, bij de 16 t/m 23 jarigen is dat 9%.

Indrinken

Meer dan de helft van de jongeren drinkt (soms) vooraf alvast alcohol wanneer zij van plan zijn om uit te gaan (indrinken). Tweeëntwintig procent drinkt meestal of vaak alcohol voor het uitgaan, 32% soms.

Jongens (57%) en jongeren ouder dan 16 jaar (58%) doen het meest aan indrinken.

De meeste jongeren die indrinken, doen dat thuis of bij vrienden thuis (83%). Tien procent drinkt in een keet in, jongens vaker dan meisjes. Het percentage jongeren dat indrinkt in een keet neemt af met de leeftijd van ruim 17% bij 12 t/m 15 jarigen naar 13% bij 16 t/m 19 en 4% bij 20 t/m 23 jarigen.

Alcoholgebruik en gezondheid

Jongeren die alcohol drinken hebben vaker een minder goede psychische gezondheid dan jongeren die geen alcohol drinken. Er is geen verschil in ervaren gezondheid.

(Footnotes)

- 1 Vaak en veel drinken: meer dan 4 keer 5 of meer glazen per keer drinken in de afgelopen 4 weken
- 2 Hierbij moet wel aangegeven worden dat de vraagstelling in 2007 iets anders was dan in voorgaande jaren.

ggd

regio ijssel vecht

Meer informatie:
GGD Regio IJssel-Vecht
Team Onderzoek en Ontwikkeling
Postbus 1453
8001 BL Zwolle
T (038) 428 1624
I www.rijv.nl/ggd